

ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำต่อทักษะการคิด
เชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย
EFFECTS OF ORGANIZING CREATIVE ART ACTIVITIES, PLAYING
WITH WATERCOLORS, ON THE LOGICAL THINKING SKILLS OF
EARLYCHILDHOOD.

¹นัยนา พรหมดำ

¹naiyana promdam

วิทยาลัยนครราชสีมา, ประเทศไทย
Nakhon Ratchasima Collage, Thailand

naiyana@mnc.ac.th

Received : December 30, 2023; **Revised** : March 25, 2024; **Accepted** : April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนรวม 40 คน กลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ จำนวน 24 แผน ในระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน (จันทร์ พุธ ศุกร์) วันละ 45 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ และแบบประเมินการวัดการคิดเชิงเหตุผล เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One-Group Pretest Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่า t-test for Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า หลังการได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำของเด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดเชิงเหตุผล สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ, ทักษะการคิดเชิงเหตุผล, เด็กปฐมวัย

¹อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The aim of this research is to compare the logical thinking skills of earlychildhood children before and After receiving a creative art activity, playing with watercolors The sample group used in this research were early childhood children. Male and female, aged 5–6 years, who are studying in Nakhon Ratchasima Kindergarten, Semester 2, academic year 2023. Mueang District, Ubon Phonjan.Province Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 1. Which was obtained by purposive selection of 1 classroom with a total of 40 students. The sample group received 24 plans for creative art activities, playing with watercolors, over a period of 8 weeks, 3 days a week (Monday, Wednesday, Friday), 45 minutes per day. The tool used in this study was a creative play art activity plan. and an assessment model to measure logical thinking It is an experimental research using a one-Group Pretest Posttest Design. Statistics used in data analysis use the t-test for Dependent Samples. The research results found that After receiving creative art activities, playing with watercolors for earlychildhood has logical thinking skills higher than before receiving creative art activities, playing with watercolors significantly Static at the level .05

Keyword : creative art activities, playing with watercolors, logical thinking skills, earlychildhood

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรากำหนดให้มีการจัดการศึกษาโดยเน้นการฝึกให้คิด และพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียน จึงทำให้ครูและนักการศึกษามุ่งพัฒนาการสอนคิดรูปแบบต่างๆที่คาดว่าจะสร้างประสิทธิภาพการคิดให้ผู้เรียนได้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2558) ซึ่งการคิดมีหลายรูปแบบและการคิดเชิงเหตุผลเป็นการคิดรูปแบบหนึ่งที่อาศัยหลักการหรือข้อเท็จจริงที่ต้องมาสนับสนุน ทำให้การคิดมีโอกาสผิดพลาดน้อยและถือเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ผู้ที่คิดมีเหตุผลสูงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ (จำนง วิบูลย์ศรี. 2567) นอกจากนี้การคิดยังเป็นทักษะที่ส่งเสริมให้คนรู้จักการสังเกต อธิบายหรือแปลความหมายสิ่งต่างๆ ได้เด็กปฐมวัยมีกระบวนการคิดเช่นเดียวกับผู้ใหญ่กล่าวคือเด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้จดจำสร้างความคิดรวบยอด และสื่อสารสิ่งที่ตนคิดแต่กระบวนการคิดของเด็กอาจไม่ซับซ้อนเท่ากับผู้ใหญ่และวิธีการคิดอาจแตกต่างจากผู้ใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ

ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ (นภเนตร ธรรมบวร. 2553) การส่งเสริมการคิดให้เกิดขึ้นในเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการคิดของคนเป็นสิ่งที่มาตั้งแต่เด็ก ซึ่งความสามารถการคิดจะเพิ่มพูนขึ้นตามอายุและพัฒนาการ เพียเจต์ (Piaget. 1950) กล่าวว่าความคิดเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็กเล็กจะสังเกตได้อายุ 18 เดือน เป็นความคิดที่เกิดขึ้นภายในเป็นความคิดที่ไม่ซับซ้อนมีผลทำให้เด็กกระทำตามจินตนาการที่ตนคิด เพราะสิ่งที่เด็กได้รับจากประสบการณ์และเรียนรู้ในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต บลูม (Bloom. 1966) กล่าวว่า ช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีความสำคัญต่อการวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้านและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การคิดนั้นมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก ฉะนั้นจึงควรปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองซึ่งจะทำให้เด็กอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การส่งเสริมพัฒนาการด้านการคิดเชิงเหตุผล สามารถเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กปฐมวัย เป็นช่วงอายุที่มีความสำคัญยิ่ง เป็นวัยที่ต้องการสร้างรากฐานชีวิตที่มั่นคง และสมองพัฒนาอย่างรวดเร็วถ้าเด็กได้เรียนรู้วิธีการคิดแบบต่างๆ เด็กจะสามารถพัฒนาการคิดได้ในระดับหนึ่ง และเด็กจะสามารถก้าวในระดับขั้นต่อไปได้ เด็กควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ควรจัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของเด็ก จัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ฝึกฝนทักษะ กระบวนการการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ภายใต้บริบทของสังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผลของเด็กนั้นครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้คิด ได้สังเกต ได้ทดลองเพื่อแสวงหาความรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้ใช้ความคิด และจินตนาการอย่างอิสระ ใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจ และเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกทำซ้ำๆ โดยวิธีการที่แตกต่าง และหลากหลายรูปแบบโดยวิธีการต่างๆ หลากรูปแบบ ได้แก่ การใช้กระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การใช้หลักการสืบค้น การใช้ทักษะกระบวนการจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล เด็กจะสามารถใช้เหตุผลแก้ปัญหา และตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดในอนาคต เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้การคิดเชิงเหตุผลจากกิจกรรมต่างๆ โดยอย่างยิ่ง กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ ดังที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2560 : 256 – 657) ได้กล่าวถึงแนวทางในการส่งเสริมการคิด และการคิดเชิงเหตุผลว่ามีหลากหลายวิธี เช่น การฝึกการรับรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้คำถาม การสังเกต การเปรียบเทียบ และใช้ความคิด เป็นต้น หลักสำคัญในการจัดกิจกรรมนั้นจะต้องคำนึงสื่อ และสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก ซึ่งกิจกรรมอาจจัดในรูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย มีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน ซึ่งกิจกรรมที่จัดควรคำนึงตัวเด็กเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้เด็กได้เป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมควรเน้นให้มีสื่อของจริง เปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกต สำรวจค้นคว้า และการทดลองด้วยตนเอง (กรมวิชาการ. 2560:23) ดังที่กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2558) กล่าวว่า ศิลปะช่วยให้เด็กเชื่อมผสมผสานความรู้วิทยาศาสตร์ สังคม

คณิตศาสตร์ ศิลปะของเด็กมีความต่างจากศิลปะโดยทั่วไปตรงที่ศิลปะเด็กเป็นการแสดงออกตามความสนใจ การรับรู้ และความพร้อมของเด็กแต่ละคนโดยแสดงออกด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งและปรากฏเป็นผลงานทางศิลปะ เพราะศิลปะของเด็กเสมือนเป็นตัวแทนของความรู้สึกนึกคิดของเด็กโดยตรง (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2559:51) และสิริพรรณ ต้นศิริตันไพศาล (2545:9) อ้างอิงจากโลเวนฟีลด์และบริเตน (Lowenfeld and Brittain. 1971:7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ศิลปะสำหรับเด็ก คือสิ่งที่เด็กแสดงออกซึ่งความเจริญเติบโตทางความนึกคิด ความเข้าใจและการแปลความหมายของสิ่งแวดล้อม แต่เมื่อเขาเติบโตขึ้น วิธีการ และสิ่งที่เขาแสดงออกก็จะเปลี่ยนไป นอกจากนี้กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะยังสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดี อีกทั้งช่วยให้กล้ามเนื้อมือและสายตาสัมพันธ์กัน ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ และยังช่วยในการส่งเสริมทั้งความคิด การรู้จักทำงาน การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สื่อ และวัสดุก็มีความจำเป็นสำหรับเด็ก

การศึกษาไทยในปัจจุบันให้ความสนใจกับเรื่องการคิดเป็นอย่างมาก เพราะการคิดเป็นทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต ทำให้คนมีประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่าคนที่คิดไม่เป็น การคิดช่วยให้คนสามารถเข้าใจตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลที่เกิดคือ ความงอกงามของการสร้างองค์ความรู้ สามารถนำมาพัฒนาสิ่งใหม่ๆได้ การพัฒนาให้คนคิดเป็น จึงมีความหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2562 – 2567) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาขีดความสามารถของตนได้เต็มศักยภาพ และมีความสมดุลทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์-จิตใจ และสังคมให้เป็นผู้รู้จักคิดวิเคราะห์ ใช้เหตุและผลเชิงวิทยาศาสตร์มีความคิดรวบยอด รู้จักการเรียนรู้วิธีการและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและมีทักษะพื้นฐานของการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ รวมทั้งเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตเพราะการคิดช่วยให้คนมีประสิทธิภาพเป็นจุดเริ่มต้นให้คนเราแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม และสร้างสรรค์การจัดการศึกษาจึงควรพัฒนาการคิด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยข้อมูลต่างๆ จากประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในการกระทำการตัดสินใจ ตลอดจนการแก้ปัญหาและสามารถเชื่อมโยงเรื่องราวต่างๆ เข้าด้วยกัน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย โดยพัฒนารูปแบบกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้เด็กคิดค้นรวบรวมข้อมูลทดลอง ตอบคำถามและสรุปผลตามแนวทางวิทยาศาสตร์มาใช้กับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมอีกแบบหนึ่ง ฉะนั้นการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดจนพัฒนาด้านสติปัญญา ในเรื่องของความคิด และความเข้าใจเหตุผลอย่างง่ายจากการใช้สีเป็นสื่อที่จะพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผลให้เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยได้ ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในการจัดพัฒนารูปแบบของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และความคิดเชิงเหตุผลสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นน้ำก่อน และหลังการจัดกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นน้ำต่อทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนรวม 40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

2.1 แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นน้ำ

2.2 แบบประเมินการวัดการคิดเชิงเหตุผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ (T-test)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นน้ำต่อทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย สรุปผล ดังนี้

1. คะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมมาหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม

ระยะเวลาการจัดกิจกรรม	N	$\bar{X}$	S.D.
ก่อนการจัดกิจกรรม	40	12.85	2.11
หลังการจัดกิจกรรม	40	15.77	2.60

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีนํ้า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 12.83 และหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีนํ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.77

2. เปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของคะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม คณะผู้วิจัยได้นำคะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบกันโดยใช้สถิติ การทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ดังปรากฏในตาราง 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของคะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม

ระยะการจัดกิจกรรม	N	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการจัดกิจกรรม	40	12.85	2.11	2.92	1.26	14.44*	0.0000
หลังการจัดกิจกรรม	40	15.77	2.60				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีนํ้าต่อทักษะการคิดเชิงเหตุผลหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีนํ้า ผลปรากฏว่า การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทำการทดลองทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีนํ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีนํ้า ซึ่งทำให้เกิดทักษะพื้นฐานทางการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยคือ มีพัฒนาการคิดเชิงเหตุผลในด้านการสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบสิ่งต่างๆของสีและวัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้เป็นเพราะการที่เด็กได้มีโอกาสสังเกต สำรวจ ค้นหา ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและทดลองในการแก้ปัญหาด้วย

ตนเองทำให้เด็กได้แสดงออกทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ และสติปัญญา สอดคล้องกัน พัฒนาการด้านสติปัญญาเพียเจต์ (Piaget) กล่าวไว้ว่า เด็กในช่วงวัยอายุ 4-7 ปี ขั้นนี้เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้นรู้จักแยกประเภทและรู้จักชิ้นส่วนของวัตถุแก้ปัญหาโดยไม่ต้องวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วน การคิดหาเหตุผลนั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่ได้รับรู้ หรือสัมผัสจากภายนอก สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2545 : 36-37) ได้กล่าวว่า การสอนโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางเป็นการสอนที่ครูวางแผนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Active Learning) ซึ่งกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ เด็กได้ทำทุกวันตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ของการทดลองส่งผลให้เด็กได้ฝึกทักษะต่างๆ เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก การคิดเชิงเหตุผล การคิดสร้างสรรค์และจินตนาการจากประสบการณ์ที่เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำผ่านกิจกรรมศิลปะอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำเป็นกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำเป็นกิจกรรมที่ต้องวาดภาพ ระบายสี การพิมพ์ภาพ การพับสี การสลัดสี และการละเลงสีทุกวันเพียงแต่สีที่ใช้ในกิจกรรมศิลปะแต่ละวันจะไม่ซ้ำกัน และเห็นคุณค่าของสิ่งที่ทำและนำไปสู่การเรียนรู้ที่เป็นเหตุและผล และสอดคล้องกับปรีชา บุญมาศ (2551 : 19) ที่ศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นการผสมสีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 12.83 และหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การเล่นสีน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.77

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2560). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ*. กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2558). *นวัตกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ การพับกระดาษ เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์.
- จำนง วิบูลย์ศรี. (2567). *อิทธิพลของภาษาต่อภาษาการคิดเชิงเหตุผลในเด็กไทย : การวิจัยเชิงทดลอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2560). *เอกสารการสอนชุดวิชา การสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8-15*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สหมิตร.

ปรีชา บุญมาศ. (2551). *ทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นการผสมสี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2559). *ประวัติศาสตร์ศิลป์และการออกแบบ*. กรุงเทพฯ : อีแอนด์ไอคิว.

สิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล. (2545). *ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์..

Boom. (1966). *Taxonomy of Education Objectives*. New York : David Mckay.

Lowenfeld, V. and Brittain, W. (1971). *Creative and mental growth*. New York : Macmillen Pulbishing Company.

Piaget,J. (1969). *The Original of intelligence in Children*. Trans, by Marget Cook. New York ; International University Press.